

Pohjois-Atlantin sopimus

Tämän sopimuksen osapuolet vahvistavat luottavansa Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan päämääriin ja periaatteisiin sekä tahtovansa elää rauhassa kaikkien kansojen ja kaikkien hallitusten kanssa.

Osapuolet ovat päättäneet turvata kansojensa vapauden, yhteisen perinnön ja sivistyksen, jotka perustuvat demokratian, yksilönvapauden ja oikeusvaltion periaatteisiin. Ne pyrkivät edistämään vakautta ja hyvinvointia Pohjois-Atlantin alueella.

Osapuolet ovat päättäneet yhdistää pyrkimyksensä yhteisen puolustuksen aikaansaamiseksi sekä rauhan ja turvallisuuden ylläpitämiseksi. Sen vuoksi osapuolet tekevät tämän Pohjois-Atlantin sopimuksen:

1 artikla

Osapuolet sitoutuvat Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan mukaisesti selvittämään mahdolliset kansainväliset riidat, joissa ne ovat osallisina, rauhanomaisin keinoin siten, ettei kansainvälistä rauhaa ja turvallisuutta eikä oikeudenmukaisuutta vaaranneta, sekä pidättymään kansainvälisissä suhteissaan voimankäytöllä uhkaamisesta ja sen käyttämisestä tavalla, joka on ristiriidassa Yhdistyneiden kansakuntien päämäärien kanssa.

2 artikla

Osapuolet edistävät rauhallisten ja ystävällisten kansainvälisten suhteiden edelleen kehittämistä vahvistamalla vapaita instituutioitaan, lisäämällä ymmärrystä näiden instituutioiden perustana olevista periaatteista sekä edistämällä vakauden ja hyvinvoinnin edellytyksiä. Osapuolet pyrkivät poistamaan ristiriitoja kansainvälisessä talouspolitiikassaan ja edistävät yksittäisten tai kaikkien osapuolten välistä talousyhteistyötä.

3 artikla

Jotta tämän sopimuksen tavoitteet saavutettaisiin tehokkaammin, osapuolet ylläpitävät ja kehittävät yhdessä ja erikseen, jatkuvan ja tehokkaan oman valmistautumisen ja keskinäisen avun pohjalta, kansallista ja yhteistä kykyään puolustautua aseellisia hyökkäyksiä vastaan.

4 artikla

Osapuolet neuvottelevat keskenään aina, kun jokin osapuolista katsoo jonkin osapuolen alueellisen koskemattomuuden, poliittisen riippumattomuuden tai turvallisuuden olevan uhattuna.

5 artikla

Osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että yhteen tai useampaan osapuoleen kohdistettu aseellinen hyökkäys Euroopassa tai Pohjois-Amerikassa katsotaan hyökkäykseksi kaikkia osapuolia vastaan, ja tämän vuoksi osapuolet sopivat, että jos tällainen aseellinen hyökkäys tehdään, kukin osapuoli käyttää Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan 51 artiklassa tunnustettua oikeutta erilliseen tai yhteiseen puolustautumiseen ja auttaa hyökkäyksen kohteeksi joutunutta yhtä tai useampaa osapuolta ryhtymällä viipymättä erikseen ja yhdessä muiden osapuolten kanssa tarpeelliseksi katsomiinsa toimiin, mukaan lukien aseellisen voiman käyttö, Pohjois-Atlantin alueen turvallisuuden palauttamiseksi ja ylläpitämiseksi.

Kaikista tällaisista aseellisista hyökkäyksistä ja kaikista toimenpiteistä, joihin niiden vuoksi ryhdytään, ilmoitetaan välittömästi turvallisuusneuvostolle. Kyseiset toimenpiteet lopetetaan, kun turvallisuusneuvosto on ryhtynyt tarvittaviin toimenpiteisiin kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden palauttamiseksi ja ylläpitämiseksi.

6 artikla¹

Sovellettaessa 5 artiklaa katsotaan yhteen tai useampaan osapuoleen kohdistetun aseellisen hyökkäyksen tarkoittavan aseellista hyökkäystä, joka kohdistuu

- Euroopassa tai Pohjois-Amerikassa sijaitsevaan osapuolen alueeseen, Ranskan Algerian-departementteihin², Turkin alueeseen tai osapuolen lainkäyttövaltaan kuuluviin saariin, jotka sijaitsevat Kravun kääntöpiirin pohjoispuolisella Pohjois-Atlantin alueella;
- osapuolen joukkoihin, aluksiin tai ilma-aluksiin näiden ollessa edellä mainituilla alueilla, muulla sellaisella Euroopan alueella, jolla jonkin osapuolen miehitysjoukkoja on ollut sijoitettuna sopimuksen voimaantulopäivänä, Välimerellä tai Kravun kääntöpiirin pohjoispuolisella Pohjois-Atlantin alueella tai näiden alueiden yläpuolella.

7 artikla

Tämä sopimus ei vaikuta eikä sen tulkita vaikuttavan millään tavoin niihin oikeuksiin ja velvollisuuksiin, joita osapuolilla on Yhdistyneiden kansakuntien jäsenenä Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan perusteella, eikä turvallisuusneuvoston ensisijaiseen vastuuseen kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden ylläpitämisestä.

8 artikla

Kukin osapuoli vakuuttaa, ettei mikään sen ja toisen osapuolen tai kolmannen valtion välillä tällä hetkellä voimassa oleva kansainvälinen sitoumus ole tämän sopimuksen määräysten

---

¹ Sopimuksen 5 artiklan soveltamisalaan kuuluvien alueiden määritelmä tarkistettiin Kreikan ja Turkin liittymisestä 22 päivänä lokakuuta 1951 tehdyn Pohjois-Atlantin sopimuksen pöytäkirjan 2 artiklalla.

² Pohjois-Atlantin neuvosto ilmoitti 16 päivänä tammikuuta 1963, ettei entisiin Ranskan Algerian-departementteihin enää sovellettu tämän sopimuksen asianomaisia määräyksiä 3 päivästä heinäkuuta 1962 lukien.

vastainen, ja sitoutuu olemaan tekemättä mitään tämän sopimuksen vastaista kansainvälistä sitoumusta.

9 artikla

Osapuolet perustavat neuvoston, jossa kukin osapuoli on edustettuna, käsittelemään tämän sopimuksen täytäntöönpanoa koskevia asioita. Neuvosto organisoidaan siten, että se voi kokoontua nopeasti milloin tahansa. Neuvosto asettaa tarvittavat aputoimielimet; se perustaa viipymättä erityisesti puolustuskomitean, joka antaa suosituksia 3 ja 5 artiklan täytäntöön panemiseksi tarvittavista toimenpiteistä.

10 artikla

Osapuolet voivat yksimielisellä suostumuksella kutsua muun Euroopan valtion liittymään tähän sopimukseen, jos kyseinen valtio voi edistää sopimuksen periaatteita ja myötävaikuttaa Pohjois-Atlantin alueen turvallisuuteen. Siten kutsuttu valtio voi tulla sopimuksen osapuoleksi tallettamalla liittymiskirjansa Amerikan yhdysvaltojen hallituksen huostaan. Amerikan yhdysvaltojen hallitus ilmoittaa kullekin osapuolelle kunkin liittymiskirjan tallettamisesta.

11 artikla

Osapuolet ratifioivat tämän sopimuksen ja panevat sen määräykset täytäntöön valtiosääntönsä mukaisia menettelyjä noudattaen. Ratifioimiskirjat talletetaan mahdollisimman pian Amerikan yhdysvaltojen hallituksen huostaan. Tämä hallitus ilmoittaa kustakin tallettamisesta kaikille muille allekirjoittajille. Sopimus tulee voimaan sen ratifioineiden valtioiden välillä, kun allekirjoittajien enemmistö, mukaan lukien Alankomaat, Belgia, Kanada, Luxemburg, Ranska, Yhdistynyt kuningaskunta ja Yhdysvallat, on tallettanut ratifioimiskirjansa, ja muiden valtioiden osalta se tulee voimaan niiden ratifioimiskirjojen tallettämispäivänä.⁽³⁾

12 artikla

Sopimuksen oltua voimassa kymmenen vuotta tai milloin tahansa sen jälkeen osapuolet neuvottelevat keskenään sopimuksen tarkistamiseksi, jos jokin osapuoli sitä pyytää, ottaen huomioon ne tekijät, jotka kyseisenä ajankohtana vaikuttavat rauhaan ja turvallisuuteen Pohjois-Atlantin alueella, mukaan lukien maailmanlaajuisten ja alueellisten sopimusten kehittäminen Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan mukaisesti kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden ylläpitämiseksi.

13 artikla

Sopimuksen oltua voimassa kaksikymmentä vuotta osapuoli voi luopua olemasta osapuoli vuoden kuluttua siitä, kun se on ilmoittanut sopimuksen irtisanomisesta Amerikan

---

³ Sopimus tuli voimaan 24 päivänä elokuuta 1949 kaikkien allekirjoittajavaltioiden talletettua ratifioimiskirjansa.

yhdysvaltojen hallitukselle, joka ilmoittaa muiden osapuolten hallituksille kunkin irtisanomisilmoituksen tallettamisesta.

14 artikla

Tämä sopimus, jonka englannin- ja ranskankieliset tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset, talletetaan Amerikan yhdysvaltojen hallituksen arkistoon. Tämä hallitus toimittaa asianmukaisesti oikeaksi todistetut jäljennökset muiden allekirjoittajien hallituksille.